

Dôvodová správa

Dňom 21. decembra 2007 vstúpilo aj Slovensko do Schengenského priestoru. Od tohto dňa môžu občania Slovenska voľne cestovať aj do Maďarska, Poľska a Českej republiky. Košický samosprávny kraj podporuje rozvoj cezhraničnej spolupráce, či ide o obnovu cestného prepojenia hraničných obcí na Slovenskej a Maďarskej strane, alebo podporu voľného pohybu osôb a tovarov medzi oboma štátmi.

Obec Slovenské Nové Mesto leží priamo na hranici s Maďarskou republikou v tesnej blízkosti mesta Sátoraljaújhely na maďarskej strane. Poloha týchto dvoch sídelných útvarov ich predurčuje na vzájomnú spoluprácu v rôznych oblastiach. Hranicu tvorí vodný tok Roňava a cestný hraničný most je priamo v centre obce Slovenské Nové Mesto.

Režim na cestných hraničných mostoch upravuje „Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a Maďarskej republiky o prevádzkovaní, údržbe a rekonštrukcii cestných hraničných mostov a úsekov hraničných ciest na spoločnej štátnej hranici“. V tejto dohode bol most č. III/55317-003 nad riekou Roňava definovaný v čl.5 ods. d) ako most pre pešiu dopravu - na žiadosť obce a po odsúhlasení MDPT SR, aj napriek tomu že predmetný most je v dobrom stavebno-technickom stave a svojou statickou únosnosťou vyhovuje prejazdu vozidiel do 3,5t.

Doterajšie kroky vo veci otvorenia hraničného priechodu v obci pre dopravu do 3,5t:

- v novembri 2007 iniciovala obec Slovenské Nové Mesto rokovanie, ohľadom organizácie dopravy na hraničných prechodoch v katastri obce v súvislosti so vstupom Slovenska do Schengenského priestoru dňa 21.12.2007 (*zástupca Ú KSK na rokovanie nebol prizvaný, hoci mal byť prizvaný ako vlastník komunikácie III/55317*). Mesto Sátoraljaújhely súhlasilo so zmenou organizácie dopravy. Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Trebišov vydal na základe žiadosti Slovenského Nového Mesta dňa 29.11.2007 „Určenie o trvalom dopravnom značení“, kde určil že pred mostným objektom zo SR bude osadená dopravná značka B1 – Zákaz vjazdu všetkých motorových vozidiel.
- osadenie obdobnej dopravnej značky v smere od MR mala zabezpečiť maďarská strana. Mesto Sátoraljaújhely však zmenilo svoje stanovisko a požadovalo otvorenie hraničného prechodu aj pre motorové vozidlá do 3,5 t. Po rokovaní medzi Slovenským Novým Mestom a mestom Sátoraljaújhely dňa 21.12.2007 bolo prijaté opatrenie, že táto dopravná značka bude osadená na začiatku mostného objektu aj z maďarskej strany. Na tomto rokovaní sa zúčastnil už aj zástupca SaÚ Trebišov, SC KSK. Správca cesty sa zaviazal vykonať prehliadku mosta a posúdenie únosnosti a stavu do konca júna 2008. Všetky tieto rokovania boli bez účasti zástupcu Ú KSK – odboru dopravy, ktorý mal informácie že premávka motorových vozidiel do 3,5 t na tomto hraničnom prechode je z technického hľadiska možná, potrebná je len legislatívna zmena v dohode,
- po vstupe SR do Schengenského priestoru dňa 21.12.2007, zaznamenal odbor dopravy Úradu KSK viaceré požiadavky občanov na otvorenie prechodu aj pre motorové vozidlá. Na základe toho odbor dopravy zorganizoval dňa 10.1.2008 rokovanie, kde bola dohodnutá hlavná prehliadka mostu, v zmysle platnej medzivládnej dohody. Prehliadka mostného objektu sa uskutočnila dňa 18.03.2008, kde záverečne hodnotenie stavebno-technického stavu mostného objektu bolo konštatované –**stupeň III. Dobrý** (*normálna zaťažiteľnosť 36 t*). Na základe výsledkov prehliadky bolo konštatované že je možné začať rokovania o zmene organizácie dopravy aj pre motorové vozidlá s navrhovaným obmedzením do 3,5 ton
- v apríli 2008 zaslali starostovia obcí Borša, Viničky, Ladmovce, Zemplín, Streda n/B, Somotor, Veľký a Malý Kamenec a Klin n/B, otvorený list na Ministerstvo vnútra SR,

MDPT SR a KSK, v ktorom požadovali otvorenie hraničného prechodu pre osobné motorové vozidlá.

- MV SR poverilo prešetrovaním otvoreného listu Obc.Ú Slovenské Nové Mesto, ktorý na svojom mimoriadnom zasadnutí Obecného zastupiteľstva dňa 22.04.2008 tento list vyhodnotil ako neopodstatnený. Prešetrovanie bolo vykonané zo strany obce bez vyjadrenia vlastníka komunikácie, teda KSK. MDPaT SR zároveň neodporučilo otvorenie hraničného prechodu pre motorové vozidlá, na základe vyjadrenia obce Slovenské Nové Mesto, ktoré bolo jednostranné a nevyjadrovalo skutkový stav.
- odbor dopravy Úradu KSK rokoval so starostom obce Slovenské Nové Mesto. Celá záležitosť bola podrobne prerokovaná a bol dohodnutý ďalší postup v zmysle platnej legislatívy,
- na základe opakovaných dotazov zo strany občanov, aj z obce Slovenské Nové Mesto, ako aj listu primátora Mesta Sátoraljaújhely zo dňa 12.11.2008 adresovanému na Ú KSK, odbor dopravy Úradu KSK opäť rokoval so starostom obce Slovenské Nové Mesto. Zároveň bol zaslaný list na MDPT SR s návrhom na zmenu organizácie dopravy na uvedenom hraničnom prechode, a list na príslušný cestný správny orgán – OÚ pre CDaPK Trebišov o vykonanie odborného dozoru na ceste III/55317 v zmysle platného určenia dopravného značenia,
- dňa 02.03.2009 bolo doručené na Ú KSK stanovisko MDPT SR, kde bola daná odpoveď že k zmene organizácie dopravy môže dôjsť po súhlasnom stanovisku obce Slovenské Nové Mesto a Ministerstva dopravy, telekomunikácií a energetiky Maďarskej republiky,
- následne sa uskutočnili rokovania so starostom obce Slovenské Nové Mesto dňa 12. a 25. 03. 2009, kde bol starosta o všetkých skutočnostiach informovaný. Starosta súhlasil s navrhnutou zmenou organizácie dopravy, presmerovanie dopravy na mostnom objekte do jedného pruhu pre vozidlá do 3,5 tony pre oba smery a vyhradenie druhého pruhu pre cyklistov, no všetko je potrebné ešte prerokovať v obecnom Zastupiteľstve. Zároveň bola prerokovaná vzájomná spolupráca s riešením cyklistického chodníka v obci pri ceste I/79,
- OÚ pre CDaPK Trebišov po vykonaní odborného dozoru upozornil starostu, že na vozovke cesty III/55317 sú osadené 2 ks kvetináčov v rozpore s vydaným určením dopravného značenia a vyzval ho na ich odstránenie. Nakoľko starosta nezabezpečil ich odstránenie, boli odstránené správcou komunikácie SaÚ Trebišov SC KSK na pokyn OÚ pre CDaPK Trebišov. Po odstránení týchto kvetináčov začala medializácia uvedeného problému, kde podal nepravdivé informácie starosta obce ako aj niektoré médiá na maďarskej strane. Na tieto skutočnosti reagoval KSK svojím vyjadrením,
- Dňa 07.04.2009 bol na Ú KSK zo strany Obc.Ú Slovenské Nové Mesto doručený výpis uznesenia z mimoriadneho zasadnutia Obecného zastupiteľstva konaného dňa 01.04.2009, kde je konštatované že pri riešení pešieho hraničného prechodu odmieta jednostranný diktát vyššieho územného celku a Mesta Sátoraljaújhely. Obecné zastupiteľstvo rozhoduje v záujme väčšiny občanov obce, preto stanovisko obce k pešiemu hraničnému prechodu je nemenné. Zároveň odporúča starostovi obce nerokovať o možnom inom usporiadaní pešieho hraničného prechodu s VÚC a Mestom Sátoraljaújhely dovedy, kým nebudú vrátené kvetináče na pôvodné miesto a tak bude zachovaný dopravný stav z obdobia pred 30.03.2009,
- na základe požiadaviek vyplývajúcich z listu MDPT SR (zo dňa 23.2.2009), ako reakcie na list Úradu KSK (zo dňa 11.2.2009) v predmetnej veci, odbor dopravy KSK požiadal o stanoviská k zmene charakteru hraničného priechodu primátora obce Sátoraljaújhely a Ministerstvo dopravy, telekomunikácií a energie MR. Obe stanoviská boli kladné a zaslané na Ú KSK 19.3.2009,
- po oslovení starostu obce Slovenské Nové Mesto bolo zvolané mimoriadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva, ktoré sa konalo dňa 1.4.2009 – bolo prijaté uznesenie, s odporúčaním starostovi obce nerokovať o inom možnom usporiadaní pešieho hr. priechodu,

- po ďalších rokovaníach s dotknutými stranami odbor dopravy KSK opätovne požiadal dňa 27.7.2009 listom MDPT SR o zmenu organizácie dopravy na hraničnom priechode, s doložením kladných stanovísk maďarskej strany,
- v odpovedi dňa 10.8.2009 MDPT SR potvrdilo, že na septembrovom rokovaní expertov oboch ministerstiev bude iniciovať zmenu medzivládnej dohody,
- dňa 5.11.2009 bolo MDPT SR zvolané pracovné stretnutie okrem iného aj k problematike prípravy medzivládnej dohody *„Rámcová dohoda medzi vládou SR a vládou MR o dopravnom charaktere ciest a mostov prechádzajúcich cez spoločnú štátnu hranicu“*. K problematike štátnej hranice Slovenské Nové Mesto bola podaná informácia zo strany MDPT SR o priebehu rokovania expertov oboch ministerstiev, ktoré sa konalo v Budapešti dňa 13.10. 2009. Podľa zápisnice z tohto rokovania v bode 5 je zapísaný návrh expertnej skupiny, že slovenská strana zašle maďarskej strane diplomatickú nótu, aby iniciovala zmenu označenia mosta nad tokom Roňava/Ronyva z „lávky pre chodcov“ na „most“,
- dňa 3.2.2010 sa odbor dopravy informoval o postupe ďalších krokov legislatívneho procesu pri zmeny medzivládnej dohody. Medzivládna zmluva, ktorej zmenu iniciujeme je prezidentskou zmluvou, preto je možné upraviť predmetný článok len formou dodatku k „Dohode medzi vládou SR a vládou MR,
- Košický samosprávny kraj sa listom č. 2248/2010-RU16/4615 z februára 2010, z dôvodu zdĺhavosti legislatívneho procesu, zmeny charakteru cestného priechodu, opätovne obrátil na MDPT SR s požiadavkou o urýchlenie procesu vybavovania zmeny týkajúcej sa problematiky hraničného priechodu medzi Slovenským Novým Mestom a mestom Sátoraljaújhely.

V odpovedi Ministra dopravy pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky z 24. februára 2010 sme boli informovaní o ďalšom postupe Ministerstva dopravy pôšt a telekomunikácií SR:

- Ministerstvo dopravy pôšt a telekomunikácií vypracovalo dodatok č.1 k *„Dohode medzi vládou Slovenskej republiky a Maďarskej republiky o prevádzkovaní, údržbe a rekonštrukcii cestných hraničných mostov a úsekov hraničných ciest na spoločnej štátnej hranici“*.
- Prebieha proces vnútroštátneho pripomienkového konania.
- Po ukončení pripomienkového konania by mal byť návrh finalizovaný na rokovaní expertov oboch krajín začiatkom apríla 2010.
- Po odsúhlasení a schválení dodatku vládami oboch štátov, bude možné pristúpiť k jeho podpisu
- Dodatok bude následne predložený Národnej rade Slovenskej republiky na vyslovenie súhlasu.
- Na základe súhlasu bude zabezpečená ratifikácia dodatku.

Tiež sme boli informovaní o tom, že obdobný legislatívny a schvaľovací proces musí prebehnúť aj na maďarskej strane a vzhľadom na charakter medzištátnej dohody ide o náročný legislatívny proces.

Kópia listu č. 04529/2010-SCDPK/07946/M z 24. februára 2010 je v prílohe č. 3.

To bola aj posledná informácia k tomuto hraničnému priechodu zo strany Ministerstva dopravy pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky.

Zmena organizácie dopravy a otvorenie hraničného priechodu v centre Slovenského Nového Mesta pre osobné motorové vozidlá do 3,5 tony má veľký význam hlavne pre vozidlá prichádzajúce do Slovenského Nového Mesta z východného smeru po ceste I/79. V súčasnosti, keď je tento hraničný priechod určený len pre pešiu dopravu, prechádzajú osobné motorové vozidlá celým Slovenským Novým Mestom až na hlavný hraničný priechod na ceste I/79A. Tieto vozidlá svojou hlučnosťou a exhalátmi znečisťujú a zaťažujú obec Slovenské Nové Mesto. Navyše cesta na hlavný hraničný priechod je obchádzkou v dĺžke približne 10 km, čo zvyšuje náklady na dochádzku občanov pracujúcich v meste Sátoraljaújhely.

Vstupom Slovenska a Maďarska do Schengenského priestoru a otvorením vnútorných hraníc došlo k zintenzívneniu spolupráce medzi oboma krajinami hlavne v prihraničných oblastiach. Košický samosprávny kraj vynakladá značné finančné prostriedky na výstavbu nových cestných hraničných priechodov a obnovu nedobudovaných hraničných priechodov.

Paradoxne existujúci priechod cez rieku Roňava, ktorý je v dobrom stavebnom stave a nevyžaduje si žiadne dodatočné investície, ostáva aj 4 roky po rozšírení Schengenského priestoru pre automobilovú dopravu stále uzatvorený.

Od termínu odoslania listu MDPT SR z 24. februára uplynulo takmer 6 mesiacov, došlo tiež k zmene na poste Ministra dopravy pôšt a telekomunikácií SR.

Vstup do rokovania na úrovni Ministra dopravy pôšt a telekomunikácií SR a Predsedu Košického samosprávneho kraja by prispel k urýchleniu legislatívneho procesu odsúhlasenia a ratifikácie dodatku k „*Dohode medzi vládou Slovenskej republiky a Maďarskej republiky o prevádzkovaní, údržbe a rekonštrukcii cestných hraničných mostov a úsekov hraničných ciest na spoločnej štátnej hranici*“, čo by následne umožnilo otvorenie hraničného mosta v centre obce Slovenské Nové Mesto pre automobilovú dopravu do 3,5 ton.

Košice, dňa 11.08.2010

Spracoval: Ing. Robert Engel